

Oppsummering av medvirkningsarbeidet

REVISJON AV KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Innhold

Innledning	2
Beskrivelse av arbeidsprosess.....	2
Medvirkningsprosess og innspill	5
Kommunestyret	5
Eldrerådet	7
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	7
Ungdomsrådet	8
Ansatte	9
Digitale temamøter	10
Velforeninger og organisasjoner	10
Næringslivet	12
Barn og unge	13
Nettside.....	14
Spørreundersøkelse	15
Ordskyer.....	17
Digitale gjestebud	18

Innledning

I [Planstrategi 2019-2023 med planprogram](#) for revidering av kommuneplanens samfunnsdel ble det satt tydelige ambisjoner og rammer for revisjon av samfunnsdelen med langsiktig arealstrategi.

En ambisjon for kommuneplanprosessen har vært å utarbeide en samfunnsdel som gir en tydelig retning for helhetlig og bærekraftig utvikling av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Ny samfunnsdel med langsiktig arealstrategi skal være et komprimert og overordnet strategisk styringsdokument, med fokus på kommunens visjon, samt hovedmål, delmål og strategier. FNs bærekraftsmål skal innarbeides i planen, og det skal være en tydeligere kobling mellom hovedmålene og langsiktig arealstrategi.

For arbeidsprosessen har det vært en ambisjon om å ha en bred og involverende prosess, og involvering av politisk ledelse på et tidlig tidspunkt. Denne ambisjonen ble satt for å sikre bredest mulig forankring og eierskap til samfunnsdelen tidligst mulig, samt unngå at planen blir et «skrivebordsdokument». I forlengelsen av dette har det også vært en tydelig ambisjon om å ha god og bred medvirkning fra innbyggere, barn og unge, organisasjoner og foreninger, næringsliv og andre interessegrupper.

På grunn av koronapandemien ble administrasjonen tvunget til å endre deler av opplegget for arbeidsprosessen og gjennomføring av medvirkningsprosessen. De fleste arbeidsverksteder, seminarer og medvirkningsmøter har blitt gjennomført på digitale plattformer.

Til tross for dette er administrasjonen svært godt fornøyd med både arbeidsprosessen og gjennomføring av medvirkningen, og vi mener at ambisjonene for revisjon av samfunnsdelen er oppnådd.

Beskrivelse av arbeidsprosess

Det har vært en ambisjon og et ønske om at arbeidet med revisjon av samfunnsdelen skal gjøres gjennom bred involvering, både administrativt og politisk. Dette handler om å sikre eierskap og forankring til planen underveis i utarbeidelsen, og unngå at samfunnsdelen blir et skrivebordsdokument. Ettersom samfunnsdelen skal være styringsdokument både for administrasjonen og politisk er det hensiktsmessig at begge parter er involvert i arbeidsprosessen.

Arbeidsprosessen startet med workshop for ansatte i administrasjonen 27. august 2020. Temaet for workshopen var *FNs bærekraftsmål – utfordringer og muligheter*. Det ble jobbet med å tilpasse de 17 bærekraftsmålene til kommunale forhold, samt kartlegge hvilke utfordringer og muligheter Bærum har tilknyttet hvert av målene. Totalt deltok cirka 60 ansatte.

Innspillene fra workshop med ansatte ble tatt med videre til formannskapsseminar som ble avholdt 4. september 2020. Her jobbet formannskapet først med bærekraftsmålene innenfor de tre dimensjonene for bærekraftig utvikling; sosial, økonomi, klima og miljø. Hensikten med oppgaven var å synliggjøre målkonflikter og drøfte og vurdere hva som bør prioriteres, og hvilke konsekvenser dette får. Etter dette jobbet formannskapet med SMAR-analyse¹, hvor de i grupper jobbet frem Bærums styrker, muligheter og ambisjoner. Med utgangspunkt i disse ble det gitt innspill til temaer og innsatsområder som bør være i fokus i det videre arbeidet med samfunnsdelen, og på kommende målverksteder med kommunestyret.

¹ En SMAR-analyse er en mer positiv versjon av SWOT-analyse, hvor det er fokus på styrker, muligheter og ambisjoner.

Innspillene til temaer og innsatsområder i formannskapsseminaret ble bearbeidet og kategorisert av prosjektgruppen til følgende målbildetemaer for det videre arbeidet:

- Å leve i Bærum
- By- og stedsutvikling
- Møteplasser og nærmiljøer
- Bærekraftig verdiskaping
- Klima og miljø

16. oktober 2020 ble det gjennomført første målverksted med kommunestyret. På grunn av koronapandemien ble samlingen gjennomført digitalt, på Teams og i Miro. Målet for dagen var at kommunestyret skulle lage målbilder² innenfor hvert av de fem temaene. Målbildene skulle være utgangspunkt for en beskrivelse av Bærum, og gi et grunnlag for hva hovedmålene og delmålene i ny samfunnsdel skal inneholde og ha fokus på. Arbeidet ble gjort i grupper på plattformen Miro, og ble ledet av fasilitatorer fra Halogen samt ansatte fra strategi- og utviklingsenheten og prosjektgruppen.

Under gruppearbeidet jobbet gruppene med to av fem målbildetemaer. Oppgavene bestod i å prioritere underliggende temaer/områder som ble vurdert som viktigst, og markere temaer/områder hvor Bærum har særskilte utfordringer. I tillegg skulle hver enkelt deltaker formulere ønsker for Bærum 2040 knyttet til målbildetemaet.

Etter målbildeverkstedet ble alle innspillene sammenfattet og bearbeidet. Temaer/områder under hvert målbilde ble rangert basert på hvor mange som prioriterte de. Det samme ble gjort med de som ble ansett som særskilte utfordringer.

Samme type målbildeoppgaver ble gjennomført med Eldrerådet, Råd for personer med funksjonsnedsettelse og Ungdomsrådet i møter 2.-4 november.

Fra midten av oktober til midten av november ble det gjennomført medvirkningsperiode med barn og unge, organisasjoner, velforeninger, næringsliv, innbyggere og ansatte. Målbildetemaer og underliggende temaer/områder fra kommunestyrets målbildeverksted 16. oktober ble brukt som ramme for møtene med de ulike interessegruppene.

Kommunestyret ble samlet til nytt målverksted 20. november 2020. Til verkstedet ble alle innspill fra medvirkningsperioden bearbeidet og sammenfattet med innspill fra første kommunestyresamling og innspillene fra møtene med rådene. Med utgangspunkt i dette ble det jobbet frem forslag til fire hovedmål. For å inndele målene tematisk ble det tatt utgangspunkt i de tre dimensjonene for bærekraftig utvikling; sosial, økonomi og klima og miljø, samt et mål for Bærum kommune som organisasjon. I tillegg ble det også jobbet frem forslag til underliggende delmål under hvert av hovedmålene, samt strategier og arealstrategier.

Kommunestyret jobbet også denne gangen i grupper. Hver gruppe jobbet med to av hovedmålene, med underliggende delmål, strategier og arealstrategier. Representantene ble bedt om å gi innspill til om noe skal fjernes, endres eller legges til i de ulike delmålene, og om det var delmål de savnet basert på tidligere innspill. Til oppgaven med strategier og arealstrategier ble det bedt om å markere de strategiene som ble vurdert som viktigst å ta med videre, og eventuelt legge til strategi hvis det var noe man savnet.

² Et målbilde kan defineres som en «visjon for fremtidig situasjon». Det kan være et bilde eller en beskrivelse av relevante målformuleringer og -beskrivelser knyttet til temaet.

Innspillene fra målverkstedet ble tatt med inn i arbeidet med utarbeidelse av råutkast til ny samfunnsdel med langsiktig arealstrategi. For å sikre bred forankring og eierskap til utkastet, samt ytterligere mulighet for innspill, ble råutkastet sendt ut både administrativt og politisk. I løpet av innspillsrunden ble det gitt innspill fra flere avdelinger i administrasjonen. Det ble etter dette gjort ny bearbeidelse av utkast til samfunnsdel og langsiktig arealstrategi, før endelig forslag til høringsutkast ble lagt frem til formannskapet 17. februar 2021.

Medvirkningsprosess og innspill

Kommunestyret

I målbildeverksted med kommunestyret 16. oktober 2020 jobbet kommunestyrerepresentantene med temaer/områder tilhørende fem målbildetemaer. En kort oppsummering av temaer/områder som ble prioritert flest ganger følger under, samt utfyllende kommentarer.

Å leve i Bærum

- Mangfold og inkludering
- Livsmestring, deltakelse, livskvalitet
- Bolig – inkluderende boligpolitikk og alternative boformer
- Utjevning av sosiale forskjeller
- Utdanning
- Oppvekst

Mangfold og inkludering var blant temaene som engasjerte mest. På alle gruppene som jobbet med temaet *Å leve i Bærum* ble dette fremhevet og diskutert. Temaet ble trukket frem både som en prioritet og som en utfordring. Det ble fremhevet at det er viktig at alle som bor i Bærum føler tilhørighet, og at vi må jobbe aktivt for å få til dette. Dette må gjøres på ulike måter: vi må jobbe for å utjevne sosiale forskjeller, være et samfunn med toleranse og respekt for ulikheter, og at innbyggerne våre kan delta i arbeids- og kulturliv. I tillegg ble det også trukket en kobling til boligpolitikk og alternative boformer. Det ble fremhevet at det er viktig at vi har et boligmarked hvor også unge og personer med lavere inntekt har råd til å kjøpe bolig. Vi må også sørge for at lokalsamfunn og bomiljøer er varierte med sammensetning av alle aldersgrupper og husholdningstyper.

Denne ønskeformuleringen for Bærum 2040 oppsummerer tematikken godt:

«I 2040 håper jeg at Bærum er kjent for å være et sted der innbyggerne tar vare på hverandre. Et sted man bor fordi man trives. Et sted der unge som vokser opp fortsetter å bo».

Møteplasser og nærmiljøer

- Tilhørighet
- Tilgjengelighet
- Sambruk
- Oppvekst
- Tilbud – idrett – kultur

Tilhørighet var temaet som ble prioritert høyest under møteplasser og nærmiljøer. Diskusjonene her hadde også kobling til et mangfoldig og inkluderende samfunn. Det ble fremhevet at møteplasser er en del av løsningen mot utenforskap, og et sted for «lavterskel-sosialisering». Gode møteplasser og nærmiljøer skal være limet i samfunnet og bidra til gode lokalsamfunn hvor folk trives og er stolte.

For at møteplasser skal ha denne funksjonen i samfunnet er det også viktig at de er tilgjengelige. Her ble to ulike perspektiver fremhevet: tilgjengelighet i form av at vi har lokale møteplasser i nærmiljøer og lokalsamfunn som det er enkelt å bruke, og tilgjengelighet i form av at møteplassene er utformet slik at alle innbyggere kan bruke de uavhengig av funksjonsnivå.

Bærekraftig verdiskaping

- Næringsliv og næringsutvikling
- Entreprenørskap og gründere
- Forskning og innovasjon
- Bærekraftig vekst
- Samarbeid og samskaping

Næringsliv og næringsutvikling, entreprenørskap og gründere, og forskning og innovasjon fikk høyest prioritering under Bærekraftig verdiskaping. Det ble fremhevet at disse aktørene er pådrivere for endring, og at det er viktig at vi samarbeider mer med disse aktørene for å ha bærekraftig vekst i fremtiden. Det ble også fremhevet at de er viktige aktører som må bidra til at vi når bærekraftsmålene.

«I 2040 håper jeg veksten ikke lenger bare er økonomisk, men har fokus på livskvalitet i samspill med natur og dyreliv»

By- og stedsutvikling

- Kollektivtilbud (effektivt, miljøvennlig, tilgjengelig og funksjonelt)
- Demografi og mangfold
- Varierte og gode bymiljøer
- Trygge møteplasser
- 5-minuttersbyen

Alle grupper prioriterte kollektivtilbud øverst blant temaene under by- og stedsutvikling. Det ble særlig fremhevet behov for å bedre kollektivtrafikken på tvers i kommunen, og å sørge for et godt tilbud i hele kommunen. Godt kollektivtilbud er også en viktig forutsetning for at Bærum kan bli et nullutslippssamfunn. I forlengelsen av dette fremhevet også flere viktigheten av å legge til rette for at innbyggere kan gå og sykle i hverdagen.

Demografi og mangfold ble også prioritert høyt under dette temaet. Diskusjonen i gruppene fremhevet flere av de samme problemstillingene som ble fremhevet under Å leve i Bærum: Ønske om å redusere sosiale forskjeller, at sammensatte bomiljøer kan bidra til økt toleranse og større fellesskap, og et boligmarked for flere. I tillegg ble det trukket sammenheng mellom funksjonelle tettsteder, varierte bomiljøer og 5-minuttersbyen.

«I 2040 håper jeg kollektivtilbudet i Bærum har blitt så bra at alle foretrekker dette fremfor bilen»

«I 2040 håper jeg at flest mulig i Bærum kan gå eller sykle til jobben»

«I 2040 håper jeg at barn har trygg ferdsel overalt»

«I 2040 håper jeg at Bærum er et nullutslippssamfunn, at de sosiale forskjellene er betydelig redusert og at det bor et bredt mangfold av folk i alle Bærums nabolag»

Klima og miljø

- Redusere klimautslipp
- Mobilitet
- Innovasjon
- Gjenbruk av arealer
- Naturmangfold

Under klima og miljø ble det fremhevet at å redusere klimautslipp må være kommunens overordnede mål, men at det kreves vilje – både politisk og hos hver enkelt innbygger – for å få det til. Vi må endre forbruksmønster og reisevaner, og her ble biltransport særskilt fremhevet. Godt kollektivtilbud og kortreiste liv – 5-minutterbyen ble også fremhevet som viktige forutsetninger.

En viktig forutsetning for å redusere klimautslipp er samarbeid med andre aktører i bærumsamfunnet. Nye partnerskap kan bidra til innovative løsninger og er viktig inn i det grønne skiftet.

Blant utfordringene ble balansen mellom befolkningsvekst og utbygging på den ene siden og ivaretagelse av natur og naturmangfold på den andre siden trukket frem. Kommunen har et forvalteransvar. Samtidig er det vanskelig å ta vare på naturen og naturmangfoldet med økt befolkningstetthet og utbyggingspress. Flere fremhevet likevel viktigheten av at ivaretagelse av naturmangfold må løftes høyere på agendaen. Det ble også påpekt at arealstrategien bør ha et større fokus på klima og miljø, blant annet være mer tydelig på jordvern og strandsone.

«I 2040 håper jeg vi har konsentrert boligbygging til byene, for å skjerme natur og økosystemer andre steder»

«I 2040 håper jeg at Bærums innbyggere har redusert sitt private forbruk med 50 prosent»

Eldrerådet

3. november 2020 ble det gjennomført medvirkningsmøte med Eldrerådet. I møtet fikk rådet en presentasjon av arbeidsprosessen så langt, temaer for målbilder og oppgaver hvor svarene skulle gi innspill til prioriteringer innenfor de ulike målbildene.

Under temaet *Å leve i Bærum* ble **inkluderende boligpolitikk og alternative boformer** prioritert øverst. Flere utfyllende kommentarer fremhevet viktigheten av det gode naboskap, og at eldre er opptatt av at de kan bo hjemme lengst mulig.

Dette henger igjen sammen med **livsmestring og god livskvalitet**. Et variert bomiljø tilpasset alle livsfaser kan bidra til dette, fordi det vil være et sted man ønsker å bli gammel i. Et bomiljø med alle aldersgrupper side om side, med *gode møteplasser*, skaper nærhet og tilhørighet.

Møteplassene kan bidra til å skape **tilhørighet**, med et variert tilbud av aktiviteter og nærhet til grøntområder med gode turmuligheter. Ved å tenke nytt og annerledes kan gode og varierte møteplasser bli morgendagens seniorsentre».

Under temaet *By- og stedsutvikling* ble **kollektivtilbud** prioritert høyest. Flere innspill fremhever viktigheten av at kollektivtilbudet blir førstevalg for reisende i kommunen. I tillegg ble det også løftet frem at det er viktig at særpreget med kombinasjon av sentrumsområder og grønt- og rekreasjonsområder beholdes i den videre utviklingen av kommunen.

Under *Klima og miljø* ble naturmangfold og økosystem prioritert høyest.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse

2. november 2020 ble det gjennomført medvirkningsmøte med Råd for personer med funksjonsnedsettelse. I forkant av møtet ble det sendt ut oppgaver til de ulike målbildene, som hvert av rådsmedlemmene jobbet med og presenterte i møtet. Innspillene ble også oversendt administrasjonen etter møtet.

Under temaet *Å leve i Bærum* ble **arbeid og inkludering** prioritert høyest. Flere av rådsmedlemmene påpekte at arbeid og inkludering er viktig for å gi livet mening, for å ha mestringfølelse og god livskvalitet. Inkludering og et samfunn for alle bidrar til at ingen brukergrupper føler seg som en byrde. Her ble det videre trukket sammenheng til **tilgjengelighet** og god tilretteleggelse i hverdagen, og at det å klare seg selv er en viktig forutsetning for å motvirke ensomhet og passivitet. «*Å leve med en funksjonsnedsettelse skal ikke være for tungvint*».

Under dette temaet ble også **boligpolitikk og variert bomiljø** fremhevet. Flere rådsmedlemmer fremhevet at brukergruppen rådet representerer fort blir institusjonalisert på boligmarkedet. Dette er ofte ikke ønskelig, og det er fullt mulig å tilpasse boliger for alle. Denne dimensjonen er viktig at ivaretas når det skal planlegges for varierte bomiljøer og boligtyper.

Under temaet *Møteplasser og nærmiljøer* ble særlig temaene **tilgjengelighet og tilhørighet** prioritert høyt. Flere av kommentarene på dette temaet viser til at et mangfoldig og inkluderende samfunn må være tilgjengelig for alle. Dette er ikke godt ivarettatt i dag. Flere rådsmedlemmer fremhever behovet for universelt utformede omgivelser, infrastruktur og bygg. Dette handler ikke bare om fremkommelighet, men er også viktig for å sikre inkludering og samfunnsdeltakelse. Tilgjengelighet handler også om tilgjengelighet til informasjon, kultur og kunnskap.

Skal vi være et mangfoldig og inkluderende samfunn er tilgjengelighet for alle helt nødvendig. Rådet fremhever viktigheten av å stille krav til universell utforming av omgivelser, infrastruktur og bygg. Dette er viktig for å sikre inkludering og samfunnsdeltakelse. Et ikke-tilgjengelig samfunn er diskriminerende. Tilgjengelighet handler også om tilgjengelighet til informasjon, kultur og kunnskap.

Under temaet *By- og stedsutvikling* ble flere temaer fremhevet, alle med fellesnevneren **funksjonskvalitet**. Personer med funksjonsnedsettelse trenger trygghet for å klare seg i hverdagen og ferdes rundt i kommunen. Denne brukergruppen må hensyntas i by- og stedsutvikling og ved planlegging av infrastruktur og mobilitet. Kollektivtilbud må være universelt utformet slik at det kan brukes av alle. Det samme gjelder møteplasser og rekreasjonsområder.

Ungdomsrådet

4. november 2020 ble det gjennomført medvirkningsmøte med Ungdomsrådet. Møtet ble gjennomført med bruk av verktøyet *Menti*. Tema for spørsmålene var bærekraftig utvikling og FN's bærekraftsmål, fellesskap og tilhørighet i Bærum, møteplasser, trivsel og inkludering.

Innspillene fra Ungdomsrådet viser at de er særlig opptatt av to temaer:

- Et inkluderende samfunn for alle
- Klima og miljø

Ungdomsrådet gav tydelige innspill på at det er viktig at bærumsamfunnet er mangfoldig og inkluderende. «*Vi må ha et samfunn for alle. Hvor alle har like muligheter til å delta*».

Ungdomsrådet ble spurt om de mener at alle barn og unge i Bærum har like muligheter for gode liv. Dette mener de at det ikke er i dag. I samtalen videre fremhevet de temaer som rasisme, funksjonsnedsettelse og andre barrierer, fordommer, negative holdninger og kunnskapsløshet.

Som en av løsningene for å få et mer inkluderende samfunn fremhevet rådet viktigheten av varierte bomiljøer med sammensetning av aldersgrupper og boligtyper. I samme diskusjon pekte også rådet på utfordringer med dagens løsning for kommunale boliger og leieboliger, som er lokalisert i egne områder. Å sørge for mer varierte bomiljøer vil kunne bidra til mindre forskjeller og mindre fordommer.

Ungdomsrådet fremhevet også at en viktig del av dette er gode møteplasser i nærmiljøet. Det må være kort avstand til møteplassene, slik at de enkelt kan brukes. Møteplasser for ikke-organisert aktivitet kan også være en arena for fellesskap og dermed bidra til tilhørighet.

Om klima og miljø er Ungdomsrådet tydelige på at dette temaet må prioriteres over alt annet. Vi må ha et særlig fokus på å redusere klimautslipp, og innovasjon og nye måter å bevare klimaet på er løsningen.

Ansatte

27. oktober og 3. november 2020 ble det gjennomført totalt ni digitale workshops med ansatte. Totalt deltok cirka 60 ansatte. Opplegget for medvirkningen ble laget i *Menti*, og de ulike gruppene jobbet med to av målbildetemaene. Alle gruppene jobbet med *Bærum kommune som organisasjon*. Alle gruppene fikk oppgaver hvor de skulle prioritere temaer/områder under målbildene, samt begrunne/utdype hvorfor.

Under følger en oppsummering av innspillene med fokus på de temaene/områdene som flest prioriterte:

- Godt oppvekstmiljø for barn og unge er viktig. Dette handler om grunnleggende trygghet, kunnskap og livsglede. Gode skoler og barnehager er en viktig del av dette, og en forutsetning for at samfunnet og enkeltmennesket kan utvikle seg.
- Livsmestring og livskvalitet er viktig for alle. Vi må ha fokus på hele livsløpet, og at alle innbyggere skal ha meningsfylte liv. Å jobbe med livsmestring og livskvalitet vil også ha en forebyggende effekt, som er viktig med tanke på fremtidens velferdstjenester og behovet for omstilling.
- Inkluderende boligpolitikk og alternative boformer er en grunnpilar i samfunnet. Vi må tilstrebe en boligpolitikk som finner bolig egnet til mennesket, heller enn å plassere mennesket i allerede definerte rammer. Her må vi tenke nytt og annerledes. Det er behov for et større mangfold av boliger og en mer inkluderende boligpolitikk enn det vi har i dag.
- Samarbeid og samskaping er viktig for å finne nye løsninger på kjente, men uløste problemer.
- Tilgjengelighet er viktig for å sikre et inkluderende samfunn. Alle skal kunne delta i samfunnet. Dette handler om fremkommelighet, bruk av møteplasser, sosial samhandling, tilgang til informasjon mm.
- Det er viktig at vi bidrar til å sikre arbeid for alle grupper. Arbeidslivet er en viktig arena som hindrer utenforskap. Arbeid og arbeidslivet må brukes som inkluderingsverktøy.

Innspill til *Bærum kommune som organisasjon*

Det er viktig at kommunen har fokus på kompetanse og kunnskap, og at ansatte tilbys kunnskapsløft. Vi skal følge endringene i samfunnet, og samtidig ha best mulig tjenestetilbud. Da er kompetanse og kunnskap viktig.

Det er også viktig at tjenestetilbud endres. Vi må spisse hva som skal være kommunens oppgaver fremover, og også være tydelig på hva den enkelte innbygger må ta ansvar for selv. Morgendagens tjenester blir også bedre hvis flere får være med å utvikle dem. Innbyggersamarbeid og samarbeid med andre aktører vil være viktig og nødvendig.

Omstilling må ha fokus fremover. «Vi skal være en kommune for alle, men ikke for alt». God involvering og bidrag fra medarbeidere er viktige suksessfaktorer. Vi må tørre å endre oss. For å få til omstilling er innbyggerdialog og involvering viktig. Dette kan gi innsikt og forståelse for prioriteringer og målsettinger, og samtidig bidra til forventningsavklaring.

Digitale temamøter

I perioden har det vært gjennomført digitale temamøter med aktuelle grupper. Møtene har blitt gjennomført i teams, med bruk av *menti* som verktøy for å svare på spørsmål. Mellom hvert spørsmål har det også vært rom for å utdype svarene sine og diskuterte enkelte temaer eller innspill. Møtene har vært svært konstruktive og med engasjerte deltakere.

Velforeninger og organisasjoner

3. november 2020 ble det arrangert digitalt møte med tema nærområder, bomiljø og kvaliteter. Velforeningene i kommunen, samt organisasjoner ble invitert til å delta på møtet. I tillegg var det åpent for påmelding til møtet via nettsiden til kommunen. Det var 20 deltakere i møtet.

I møtet ble det brukt mye avstemning og ordskyer for å få systematisert og visualisert svarene til deltakerne. Videre var det noen åpne spørsmål mot slutten av møtet. Oppsummeringen fremhever noen av spørsmålene, men er ikke uttømmende.

Oppsummering av innspill

Spørsmål knyttet til **nærmiljø** engasjerer. Et innledende spørsmål i møtet var hva som er viktigst for at folk skal trives med å bo og leve i Bærum. Tilgang til friområder og møteplasser ble pekt på som det viktigste, etterfulgt av gode nabolag og kultur- og aktivitetstilbud. Nedenfor er svaret på spørsmålet «Hva er dere mest opptatt av å ta vare på i nærmiljøet?».

Møteplasser ble pekt på som viktig for et nærmiljø i forrige spørsmål. Friområder og offentlige bygg/lokaler (skoler, bibliotek m.m.) skilte seg ut blant de viktigste møteplassene for folk. Nedenfor er svaret på spørsmålet «Hva kjennetegner en god møteplass?».

«Reelle møteplasser i boområder. Mulighet for bruk av egnede kommunale lokaler til frivillighet/annet bruk»

«Gode uterom i byområder der det er fokusert på ulike brukergrupper.»

«At innbyggere vektlegges mer i forhold til utbyggere og kommersielle interesser. Bærum i dag har ikke veldig mange koselige miljøer og vi er ikke flinke til å ta vare på kulturlandskap og kulturminner. Det hadde vært fint om det i 2040 ble bedre her».

Næringslivet

13. november 2020 ble det arrangert digitalt frokostmøte med næringslivet, med tema «Bærum 2040». Prosjektgruppen samarbeidet med SmartCity Bærum og Bærum næringsråd om å arrangere og invitere deltakere. Invitasjonen ble sendt ut i god tid, men møtet fikk allikevel bare 13 deltakere. I november ble det arrangert mange webinarer og digitale møter, så det kan tenkes at møtet forsvant litt i mengden. De som møtte, var imidlertid svært engasjerte og konstruktive.

Tema for møtet var hva som gjør Bærum attraktiv for næringslivet, fysiske rammevilkår for næringslivet og fremtidens næringsliv.

Oppsummering av innspill

Bærum ønsker å forbli en **attraktiv næringslivskommune** i fremtiden. For å være det må vi både jobbe for å forbli attraktive for det eksisterende næringslivet, klare å tiltrekke oss nye bedrifter samt tiltrekke oss kompetente og relevante arbeidstakere. Tilgang på kompetanse er fremhevet som en viktig faktor i hva som gjør det attraktivt å ha/etablere bedrift i Bærum. I tillegg er geografisk plassering og tilgang til arealer ikke overraskende, veldig viktig.

Videre er **samarbeid med kommunen** noe mange trekker frem. Særlig innenfor bærekraftige løsninger finnes det mange områder som er relevante å samarbeide om. Kommunen kan f.eks. prioritere å støtte opp om lokale bedrifter i anskaffelser og andre prosjekter da med tydelige krav om bærekraft hos bedriftene. Det er også et poeng at *stedet* Bærum er viktig for næringslivet for å tiltrekke seg arbeidstakere og legge til rette for et kortreist arbeidsliv.

Fremtidig arealutvikling i Bærum er også viktig for næringslivet. Først og fremst ytres det et tydelig ønske om å bli involvert i dette. Videre er fleksibilitet, transport og byliv viktig. Noen innspill er fremhevet nedenfor:

«Hold fast ved næringsutvikling nær offentlig kommunikasjon hvor det i tillegg er byliv (Sandvika, Bekkestua)»

«Fleksible arealer, for bedre å tilrettelegge for fremtidens arbeidsplasser (som vi kanskje ikke vet hva er)»

«Tilrettelegg for etablering av bransjeklynger»

«Næring og boliger må ha nærhet til hverandre for å være en bærekraftig kommune»

«Premiere fleksible løsninger - fremtidig sirkulærøkonomi i bygg».

«Bymix/byveven fortsettes. Alle gater kan ikke være pepret med kafeer, men sørge for at et hvert område har sin kjerne og møteplass. La det være rom for det uferdige, midlertidig på enkelte steder»

For å sikre gode rammevilkår for **fremtidens arbeidsliv**, peker næringslivet på flere forhold som må ivaretas. For det første er usikkerheten stor. Fleksibilitet og godt samarbeid med kommunen er viktige budskap fra næringslivet. Netthandel, hjemmekontor, endrede vaner vil påvirke mange deler av næringslivet og arbeidstakere. Fysisk, så vil blant annet økt bruk av hjemmekontor kunne redusere arealbehov, endre forbruksvaner og hverdagsliv. Det er viktig at kommunen er i forkant av dette i sine planprosesser for å unngå stor ledighet på næringsbygg, samt være mer fleksible når næringslivet endrer seg raskt. Levende byer og tettsteder blir også viktig i denne fremtiden, da arbeidstakere har behov for møteplasser og rekreasjon. Dette er ting som er attraktive for bedrifter.

Fremtidens næringsliv er også bærekraftig. **Nye løsninger, nye samarbeid og kreativitet** er relevante stikkord her. Plassbehov for gjenvinning av masser og materialer ble pekt på som svært viktig for at vi skal oppnå målene om sirkulærøkonomi. Videre er består Bærum av svært mange små og mellomstore bedrifter, i tillegg til de store. Her ligger mange av morgendagens løsninger på både klima- og miljømessig bærekraft og sosial bærekraft. Bærum bør derfor stimulere små og mellomstore bedrifter, gründerskap, få unge i arbeid m.m. Et endret samfunn krever også mer kunnskap om teknologi som kan hjelpe oss utvikle nye forretningsmuligheter. Dette stiller krav til mer kunnskap om hva som finnes lokalt og hvem vi kan samarbeide med for å utvikle mulighetsrommet.

Barn og unge

Barn og unge er en prioritert målgruppe i medvirkningsarbeidet til kommuneplanen. Arbeidsgruppen har gjennom prosessen hatt to møter med ungdomsrådet (omtales ovenfor), samlet inn innspill fra barn og unge i samarbeid med skole samt gjennomført digitalt opplegg med ungdom som har deltatt i Røde kors sitt fritidstilbud på fellesverket.

Grunnet covid-19 situasjonen i medvirkningsperioden har det ikke vært mulig å samle barn og unge til fysiske arbeidsmøter e.l. Å gjennomføre medvirkning via skole og fritidsaktiviteter, hvor elevene er trygt delt inn i kohorter, var derfor et godt alternativ.

Arbeidsgruppen har gjennomført opplegg med tre 7.klasser og tre 10.klasser i kommunen, ved hjelp av deres respektive lærere. Opplegget ble forberedt i verktøyet *Menti*, men tilhørende presentasjon av kommuneplanprosessen og bærekraftsmålene som innledning til elevene. Spørsmålene brukt på fellesverket har hatt samme opplegg, men noen spørsmål måtte utelates på grunn av tidsbruk.

Til sammen har cirka 130 barn og unge vært involvert via dette opplegget.

Temaer for opplegget var bærekraftig utvikling og FNs bærekraftsmål, fellesskap og tilhørighet i Bærum, møteplasser, trivsel og inkludering.

Oppsummering av innspill

Kort oppsummert er klima og miljø, inkludering og møteplasser tre hovedtemaer som har gått igjen i innspillene fra barn og unge.

Da vi spurte hvilke tre **bærekraftsmål** som de unge mener er viktigst for Bærum i fremtiden var det mål 13, 11 og 7 som kom øverst – tett etterfulgt av mål 4. Hensikten med å prioritere bærekraftsmål er ikke å få frem at noen mål er viktigere enn andre, men å få innblikk i hva de unge er opptatt av.

Mangfold og inkludering har vært et viktig tema i kommuneplanprosessen. Derfor ble det stilt spørsmål til elevene om de *opplever* at alle ungdom i Bærum har like muligheter til å ha et godt liv, til å delta i samfunnet og til å si sine meninger. Spørsmålet var formulert som en påstand. Hele 53 prosent er uenige i påstanden. Flere av tilbakemeldingene handler om rasisme og ekskludering av ungdom med ulik kultur og bakgrunn. Store forskjeller i økonomi pekes også på som en grunn til hvorfor man ikke opplever å ha like muligheter. Det var ikke rom til å gå dypt inn i begrunnelsene på en digital plattform, men et slikt resultat bør undersøkes nærmere.

Møteplasser for ungdom har vært et viktig tema. Over halvparten av de unge som har deltatt i medvirkningsopplegget sier at de ønsker seg andre møteplasser enn de har i dag. Ungdomsklubb er et sterkt uttalt ønske og det er et ønske om mer sentrale og tilgjengelige møteplasser for ungdom. Ved spørsmål om hva som kjennetegner en god møteplass er noen stikkord som går igjen: venner, trygt, mat, varmt sted, plass til mange, ballbinge, plass til aktiviteter, gratis og åpent for alle.

Klima og miljø har kommet høyt opp på listen av innspill. Dette vises blant annet gjennom prioriteringen av bærekraftsmål nummer 13. Ungdommene gir særlig tilbakemelding på at forbruket vårt er alt for høyt og at det må endring til for å nå bærekraftsmål 13. Det pekes både på forbruk av mat, klær, elektronikk, plast osv. De unge er også svært bevisste på at transportsektoren i dag er den største kilden til direkte utslipp og peker på behovet for bedre kollektivtilbud og tilrettelegging for gange og sykkel som avgjørende for å få folk til å endre vaner.

Nettside

Det ble etablert egne nettsider for medvirkningsaktiviteter knyttet til Kommuneplanens samfunnsdel og revidering av Klimastrategi 2030: www.baerum.kommune.no/medvirkning. På nettsidene ble det publisert bakgrunnsinformasjon, relevante dokumenter og informasjon om medvirkningsaktiviteter innbyggere/organisasjoner/næringsliv kunne ta del i. Nettsidene ble etablert fordi det var et behov for å samle informasjon om medvirkningsaktiviteter på ett sted, slik at informasjonen kunne markedsføres videre på sosiale medier, i møter, i informasjonsskriv osv. Nettsidene ble oppdatert underveis i perioden.

Tall fra de fire mest besøkte sidene:

- 1 555 sidevisninger på hovedside
- 909 sidevisninger på ordsky-side
- 585 sidevisninger på gjestebud-side
- 575 sidevisninger på to spørsmål-side

Kommentar fra digitalt ansvarlig

Siden ble etablert synlig den 14. oktober 2020. I den aktuelle perioden har siden klart å generere 1 555 sidevisninger. Dette er bra når vi ser opp mot andre sider som er etablert med den hensikt å få innbyggerne medvirkning. Vi må også se på hva slags fokus innbyggerne har hatt i den perioden siden har vært tilgjengelig. Majoriteten av besøkende på våre nettsider er nå dominert at søken etter informasjon relatert til covid-19. Tjenester og sider som normalt har vært de mest besøkte er nå ikke på samme nivå som tidligere.

Vi vil høre fra deg!

Gi innspill til ny kommuneplan og revidering av Bærums klimastrategi

Bærum kommune skal lage ny kommuneplan, samt revidere Klimastrategi 2030. Høsten 2020 spurte kommunen Bærumsamfunnet om innspill til de to prosessene.

Publisert 25. sep. 2020 kl. 13:30
Oppdatert 07. des. 2020 kl. 15:09

SKRIV UT

Hva ønsket kommunen innspill til?

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Den fastsetter den langsiktige utviklingen i Bærum, og angår derfor alle som bor, jobber og lever i kommunen. Den nye kommuneplanen skal si noe om hvordan vi vil ha det i Bærum de neste 20 årene, og hvordan vi skal gjøre det. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Høsten 2020 bad kommunen om innspill til samfunnsdelen av kommuneplanen.

Klimastrategi 2030 er grunnlaget for kommunens arbeid med å redusere utslipp av klimagasser. Strategien ble vedtatt av kommunestyret i 2018. I 2021 skal strategien revideres. Viktige spørsmål i revideringsprosessen er: hvilke klimatiltak bør prioriteres fremover? Hvordan kan bærumsamfunnet samarbeide for å nå klimamålene i strategien?

Det ble også reklamert noe på sosiale medier i perioden. Både gjennom kommunens Facebook og Instagram, samt noe betalt annonsering på Facebook. Det ble lagt ut innlegg på kommunens Facebook og Instagram. Facebook-innlegget med best resultat nådde 7949 personer, fikk 90 reaksjoner og 284 lenkelikk. Instagram-innlegget med best resultat fikk 74 reaksjoner. Det ble også publisert flere storyer på Instagram, med rundt 300-400 visninger hver.

Annonsen som oppnådde best resultat bestod av et bilde og en kort tekst, med lenke til kommunens medvirkningsnettside. Annonsen gikk over fire dager. Annonsen nådde drøye 11 000 personer og fikk 491 klikk. Annonsen gikk over en relativt kort periode og med et lavt budsjett. Sett i lys av dette, fikk selve annonsen gode resultater med mange lenkelikk og faktiske handlinger på nettsiden (svar i ordskyer og svar på spørreundersøkelse).

Spørreundersøkelse

For å sikre enkel og lavterskel mulighet til å gi innspill til kommuneplanen, ble det opprettet en «miniundersøkelse» på nettsiden. På nettsiden ble den kalt «to spørsmål» - for å gjøre inngangen til å svare så enkel som mulig. Spørsmålene var «Hva er viktig for at du skal trives med å bo og leve i Bærum?» og «Hva vil du gjøre for å redusere klimagassutslipp de neste årene?». Spørsmål nummer to var mer spesifikt for å samle inn innspill til klimastrategien, men er også relevant for kommuneplanens samfunnsdel.

Oppsummering av innspill:

Det kom inn 180 svar på spørsmålene. Det var noen færre svar på spørsmål nummer to. Nedenfor er noen hovedpunkter oppsummert. Dette er ikke uttømmende, og sitatene representerer innspill på tematikk som har gått igjen i flere innspill.

Veldig mange av innspillene handler om **kollektivtrafikk** og **tilgjengelighet til natur og aktivitetstilbud**. Det er særlig viktig at kollektivtrafikk skal bli et *reelt* førstevalg for innbyggerne. Da handler innspillene både om pris, om funksjonell soneinndeling og ruter/tilbud innad og på tvers i kommunen.

«At jeg har enkel tilgang til marka og sjøen uten bruk av privat bil»

«Gode kollektivløsninger på tvers i kommunen, slik at jeg ikke alltid velger å reise til Oslo»

«At det er lett å komme seg rundt til fots, på sykkel eller med kollektivtransport»

Videre er **nærmiljø, kultur- og aktivitetstilbud** samt **møteplasser** et innspill som går igjen. Spesielt er møteplasser og aktiviteter for barn og unge trukket frem, men også med fokus på at det skal være inkluderende og tilgjengelig for alle. En viktig faktor i nærmiljø og bomiljøer er grønnstruktur og **grøntområder**.

«Gode tilbud til barn og unge og eldre, som ulike samlingssteder».

«Det er viktig å skape møteplasser hvor folk i nærmiljøet kan treffes og bli kjent /venner».

«Et inkluderende nærmiljø med innbyggere som er våkne og bryr seg om hverandre».

«Trygg skolevei og jobbvei, velfungerende sykkelveier».

Mange av innspillene handler også om **boligutbygging og byutvikling**. Innspillene handler i stor grad om tilgjengelighet og pris på nye boliger, samt hvordan ny utbygging ikke bør gå på bekostning av naturområder, grønne forbindelser og bokvalitet.

«Jeg er 85 år og har det bra. Men jeg vil gjerne at kommunen ville satse på boliger til nyetablerte og studenter. Det finnes jo ingen prosjekter med de unge for øyet. Sett i gang!»

«Moderne byutvikling som skaper gode møterom, tilrettelegger for mange grønne lunger og et velfungerende kollektivtilbud».

«Mindre fortetting. Ta vare på grønne lunger i bomiljøer. Gjør Sandvika til en trivelig by med butikker og spisesteder på gateplan. Flere gang og sykkelveier».

«Billigere boliger for familier. Sånn det ser ut nå har vi ikke råd til å kjøpe bolig å bli boende i Bærum, selv om vi elsker det!»

Flere innspill handlet også om kommunen som **tilrettelegger, tjenesteleverandør** og som et **inkluderende samfunn** som løfter de som trenger det mest.

«At kommunen tar hensyn til og jobber sammen med innbyggerne når man ønsker endringer i sitt nærområde».

«At kommunen lytter mer til innbyggere og mindre til utbyggere. Ikke alt må fortettes og bygges høyt».

«At Bærum er en kommune også for de svakere i samfunnet!»

«At kommunen bryr seg mer om utsatte familier og tilrettelegger for at de har rimelige aktiviteter som både voksne og barn kan delta i».

Ordskyer

Det ble etablert tre digitale ordskyer ved bruk av verktøyet *Mentimeter*. Ordskyene ble lagt ut på nettsidene og markedsført i sosiale medier, på workshops/møter og internt. Ordskyene fikk totalt 218 svar. Ordskyene er et visuelt virkemiddel som det er enkelt å forstå. Det egner seg godt for å få inn svar på et enkelt spørsmål, men gir ikke rom for utdypning. Det oppfattes som lavterskel å bruke, og innspillene er nyttige, da det er enkelt å se hva som skiller seg ut i antall innspill.

Skriv tre ord som beskriver fremtidens Bærum

Hva betyr ordet "bærekraft" for deg?

Til sist er ønsket om flere tilgjengelige og inkluderende møteplasser, samt bedre kollektivtilbud på tvers i kommunen også høyt oppe her. Dette er innspill som går igjen fra mange grupper i medvirkningsprosessen.